

"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Nr. 11262/2016
01.07.../2016

Nr. 7296 /D.R.P.
01.07.2016

Domnului Ciprian Bucur,
Ministru delegat - Departamentul pentru Relația cu Parlamentul

Stimate domnule ministru,

Având în vedere adresa dumneavoastră nr. 40511/DRP/13.05.2016, prin care ați solicitat Consiliului Superior al Magistraturii exprimarea unui punct de vedere cu privire la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, vă comunicăm că solicitarea dumneavoastră a fost analizată în ședința din data de 21.06.2016 a Comisiei nr. 1 - „*Independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare; Integritatea și transparența sistemului judiciar*”.

Analizând propunerea legislativă, Comisia a apreciat că nu se impune completarea art. 999 din Codul de procedură civilă în sensul instituirii unui termen maxim de 2 zile lucrătoare, de la data cererii depuse în instanță, pentru soluționarea ordonanței președințiale care are ca obiect reintegrarea în domiciliul comun, având în vedere întregul cadru legislativ actual care asigură un sistem eficient de protecție a drepturilor soților, inclusiv în cazul în care li se interzice accesul în locuința comună.

Comisia a reținut că interzicerea accesului unuia dintre soți în domiciliul comun ar putea fi asimilată unui act de violență în familie, determinând incidența Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, art. 4 din acest act normativ enumeră cu caracter exemplificativ formele în care se poate manifesta violența în familie, printre acestea regăsindu-se și interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune sau controlul inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune.

În aceste condiții, dată fiind existența unor norme speciale, derogatorii, s-a apreciat că cererea de reintegrare în domiciliul comun nu ar mai putea fi formulată și soluționată în cadrul procedurii ordonanței președințiale, potrivit art. 997-1002 din Codul de procedură civilă, fiind aplicabile dispozițiile art. 23-35 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

Astfel, în temeiul art. 23 alin. (1) lit. b) din acest act normativ, persoana a cărei viață,

1

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6
Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție, prin care să se dispună, cu caracter provizoriu, reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei.

Asemănător ordonanței președințiale, procedura emiterii unei hotărâri judecătorești conținând ordinul de protecție presupune îndeplinirea unor condiții speciale de admisibilitate: urgența, rezultată din punerea în pericol a vieții, integrității fizice sau psihice ori libertății printr-un act de violență din partea unui membru al familiei și caracterul provizoriu.

Art. 27 din Legea nr. 217/2003 prevede că:

„(1) Cererile pentru emiterea ordinului de protecție se judecă de urgență și, în orice situație, soluționarea acestora nu poate depăși un termen de 72 de ore de la depunerea cererii. Cererile se judecă în camera de consiliu, participarea procurorului fiind obligatorie.

(2) Citarea părților se face potrivit regulilor privind citarea în cauze urgente.

(3) La cerere, persoanei care solicită ordinul de protecție i se poate acorda asistență sau reprezentare prin avocat.

(4) Asistența juridică a persoanei împotriva căreia se solicită ordinul de protecție este obligatorie.

(5) În caz de urgență deosebită, instanța poate emite ordinul de protecție chiar în aceeași zi, pronunțându-se pe baza cererii și a actelor depuse, fără concluziile părților.

(6) Procurorul are obligația de a informa persoana care solicită ordinul de protecție asupra prevederilor legale privind protecția victimelor infracțiunii.

(7) Judecata se face de urgență și cu precădere, nefiind admisibile probe a căror administrare necesită timp îndelungat.

(8) Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordinului se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.”

Date fiind toate aceste dispoziții referitoare la procedura de judecată, Comisia a reținut că nu este necesară completarea Codului de procedură civilă potrivit propunerii legislative, deoarece cererea de reintegrare în domiciliul comun a unuia dintre soți poate fi formulată în condițiile Legii nr. 217/2003, urmând a fi judecată de urgență și cu precădere, în orice situație, soluționarea neputând depăși un termen de 72 de ore de la depunerea cererii.

Or, propunerea legislativă a fost formulată tocmai pe acest aspect, prevăzând că ordonanța președințială care are ca obiect cererea de reintegrare în domiciliul comun a soției sau soțului, cu sau fără copii, va fi dată în termen maxim de 2 zile lucrătoare de la data cererii depuse în instanță.

Mai mult, reglementarea actuală cuprinsă în Legea nr. 217/2003, cuprinde și alte aspecte particulare determinate de caracterul urgent al procedurii, oferind toate garanțiile judecării cauzei cu maximă celeritate, tocmai pentru a asigura protecția persoanei aflate într-o situație specială. Astfel, citarea părților se face potrivit regulilor privind citarea în cauze urgente, iar în caz de urgență deosebită, instanța poate emite ordinul de protecție chiar în aceeași zi, pronunțându-se pe baza cererii și a actelor depuse, fără concluziile părților. În plus, asemănător ordonanței președințiale, nu sunt admisibile probe a căror administrare necesită timp îndelungat și pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordinului se face în cel mult 48

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

de ore de la pronunțare.

În expunerea de motive s-a făcut vorbire de existența unor motive umanitare, persoana alungată din domiciliul comun putând fi în situația de a nu avea rude, cunoștințe sau posibilități financiare care să îi permită locuirea în condiții decente până la pronunțarea unei ordonanțe președințiale care are ca obiect cererea de reintegrare în domiciliul comun. Trebuie menționat că Legea nr. 217/2003 conține dispoziții și pentru asigurarea protecției victimei violenței în familie în astfel de situații, potrivit art. 17 din lege, aceasta putând fi găzduită în centrele de primire în regim de urgență, denumite adăposturi, care asigură gratuit, pe o perioadă determinată, asistență familială atât victimei, cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia, protecție împotriva agresorului, asistență medicală și îngrijire, hrană, cazare, consiliere psihologică și consiliere juridică, potrivit instrucțiunilor de organizare și funcționare.

Mai mult, și în situațiile în care s-ar aprecia că reintegrarea unuia dintre soți în domiciliul comun nu ar fi cerută ca urmare a unui act de violență din partea unui membru al familiei, nefiind aplicabile dispozițiile Legii nr. 217/2003, Comisia a apreciat că dispozițiile Codului de procedură civilă privind ordonanța președințială oferă suficiente garanții pentru judecarea cauzei de urgență, în scopul protejării drepturilor persoanei respective.

Astfel, potrivit art. 999 din Codul de procedură civilă, în vederea judecării cererii, părțile vor fi citate conform normelor privind citarea în procesele urgente, iar pârâtului i se va comunica o copie de pe cerere și de pe actele care o însoțesc. Întâmpinarea nu este obligatorie. În aceste condiții, instanța va putea acorda primul termen direct, fără a parcurge procedura scrisă prevăzută de art. 201 din cod, comunicând cererea odată cu citația, fiind aplicabile normele referitoare la citarea părților în procesele urgente, motiv pentru care nu trebuie respectat termenul de 5 zile prevăzut de art. 159 din Codul de procedură civilă.

Mai mult, în baza art. 999 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ordonanța va putea fi dată și fără citarea părților. În caz de urgență deosebită, ordonanța va putea fi dată chiar în aceeași zi, instanța pronunțându-se asupra măsurii solicitate pe baza cererii și actelor depuse, fără concluziile părților.

În plus, urgența a impus și inadmisibilitatea probelor a căror administrare necesită un timp îndelungat, nefiind aplicabile nici dispozițiile privind cercetarea procesului. Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonanței se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.

Toate aceste dispoziții permit soluționarea cauzei de urgență și cu precădere, în funcție de situația concretă a părților ce nu poate fi apreciată decât de judecător, asigurând și respectarea dreptului la apărare, fiind posibilă pronunțarea unei hotărâri în mai puțin de 2 zile de la depunerea cererii, chiar în aceeași zi în caz de urgență deosebită, motiv pentru care nu este necesară modificarea propusă, reglementarea actuală fiind de natură a asigura protecția drepturilor părților.

Comisia a constatat existența unor dispoziții speciale în cazul soților aflați în proces de divorț. Potrivit art. 920 din Codul de procedură civilă, instanța poate lua, pe tot timpul procesului, prin ordonanță președințială, măsuri provizorii cu privire la stabilirea locuinței

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

[REDACTED] [REDACTED]

copiilor minori, la obligația de întreținere, la încasarea alocației de stat pentru copii și la folosirea locuinței familiei. În aceste cazuri, urgența este prezumată chiar de lege, astfel încât nu trebuie să se mai facă dovada ei. În cazul în care instanța va dispune, prin ordonanță președințială, măsuri vremelnice cu privire la folosirea locuinței familiei, s-ar putea pronunța, la cerere, și asupra reintegrării unuia dintre soți în domiciliul comun. Dispozițiile art. 920 din Codul de procedură civilă se completează cu cele referitoare la procedura ordonanței președințiale, fiind aplicabile toate aspectele de care s-a făcut vorbire anterior.

În concluzie, luând în considerare observațiile prezentate, Comisia a reținut că nu se impune modificarea și completarea Codului de procedură civilă potrivit propunerii legislative transmise, cadrul legislativ actual asigurând un sistem eficient de protecție a drepturilor membrilor de familie, inclusiv în cazul în care li se interzice accesul în locuința comună.

Cu deosebită considerație,

**Președinte,
Judecător Mircea Aron**